

Verksamhetsberättelse

1 juli 2016 – 30 juni 2017

Innehåll

Inledning	4
1 Om verksamheten	4
1.1 Sammanfattning.....	4
1.2 Behovsanalyser, förstudier och utvecklingsinitiativ	5
1.2.1 Förstudie om konkursinformation - pågår.....	5
1.2.2 Behovsanalys angående finansiell status för privatpersoner - vilande.....	5
1.2.3 Förstudie gemensam kontaktinformation för privatpersoner – delvis klart	5
1.2.4 Information om näringsidkare oavsett organisationsform - klart	5
1.2.5 Stabil och utökad tillgång till information om privatpersoner - klart.....	5
1.2.6 Livshändelsen Ny i Sverige - pågår	5
1.2.7 Livshändelsen Tur och retur Sverige, Att flytta till och från Sverige - pågår.....	5
1.3 Förutsättningsskapande arbete	6
1.3.1 Rättsliga området.....	6
1.3.2 Arkitekturområdet	6
1.3.3 Säkerhetsområdet.....	6
1.3.4 Erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.....	7
1.3.5 Kommunikationsområdet	7
2 Samverkan med andra aktörer	7
3 Organisation för genomförande	8
3.1 Kansli och värdmyndighet.....	8
3.2 Styrgrupp.....	8
3.3 Arbetsgrupp.....	9
3.4 Rättslig expertgrupp, referensgrupp och öppet nätverk	9
3.5 Expertgrupp och referensgrupp för arkitekturfrågor.....	9
3.6 Expertgrupp för säkerhetsfrågor	9
4 Medlemmar	9
4.1 Arbetsförmedlingen.....	10
4.2 Bolagsverket	10
4.3 Centrala Studiestödsnämnden	13
4.4 eHälsomyndigheten	13

4.5	Ekonomistyrningsverket.....	14
4.6	Försäkringskassan	15
4.7	Jordbruksverket.....	16
4.8	Kronofogdemyndigheten.....	16
4.9	Lantmäteriet	17
4.10	Migrationsverket	18
4.11	Naturvårdsverket.....	20
4.12	Pensionsmyndigheten.....	21
4.13	Polismyndigheten.....	23
4.14	Riksarkivet	24
4.15	Skatteverket.....	25
4.16	Skolverket.....	26
4.17	Statens Servicecenter	26
4.18	Sveriges Kommuner och Landsting.....	27
4.19	Tillväxtverket.....	28
4.20	Transportstyrelsen	29
4.21	Tullverket	30

Inledning

Inriktningen för eSam är att skapa förutsättningar och möjliggöra samverkan; dels kring utveckling av digitala lösningar som utgår från vad privatpersoner och företag behöver, dels lösningar som effektiviserar informationsutbytet mellan offentliga och privata aktörer och möjliggöra effektivisering av offentlig sektor. eSam ska också bidra till att öka kompetensen om digital utveckling för offentlig förvaltning.

Verksamheten startade den 1 juli 2015 med 15 medlemmar och sedan dess har ytterligare myndigheter anslutit. Från den 1 juli 2017 har eSam 22 medlemmar (21 myndigheter och Sveriges Kommuner och Landsting). Medlemmarna, vilka de är och deras egna redovisningar om hur de arbetat med samverkan och eSam, återfinns i kapitel 4.

Verksamhetsberättelsen syftar till att sammanställa det arbete som genomförts under perioden 1 juli 2016 till 30 juni 2017, såväl gemensamt för eSam som enskilt hos respektive medlem, samt vilka resultat som har uppnåtts.

1 Om verksamheten

1.1 Sammanfattning

Fokus för verksamheten har varit att fortsätta arbetet med effektiv informationsförsörjning, livshändelse driven utveckling och förutsättningsskapande arbete. Arbetet har bedrivits genom att medlemmar har genomfört fördjupade behovsanalyser, förstudier och livshändelsebaserade utvecklingsinitiativ. Med hjälp av expert- och referensgrupper inom juridik och arkitektur har ett förutsättningsskapande arbete bedrivits. Rättsliga vägledningar och ett uttalande har tagits fram och ett fördjupat arbete inom områden information och tjänster har genomförts. Under våren har en temporär expertgrupp för säkerhet arbetat och identifierat väsentliga säkerhetsfrågor som behöver hanteras gemensamt. Förslaget är att etablera säkerhetsgruppen permanent och komplettera med en referensgrupp på motsvarande sätt som för juridik och arkitektur.

För att utbyta erfarenheter och öka kompetensen har flera öppna forum med olika teman hållits. Vid de öppna forumen har även andra än medlemsorganisationerna möjlighet att delta. Flera av medlemmarna har genomfört eSam-dagar för att sprida kunskap och erfarenheter kring samverkan och digitalisering.

Aktiviteter inom kommunikationsområdet har ökat sedan en kommunikator anställdes vid kansliet i oktober 2016. Både webben och nyhetsbrevet har delvis fått ny form och nytt innehåll och internkommunikationen till eSams forum uppfattas fungera väl.

Under året har eSams kansli samverkat med andra aktörer som enheten för digital förvaltning på Finansdepartementet, utredningarna Effektiv styrning av nationella digitala tjänster och Rättsliga förutsättningar för en digitalt samverkande förvaltning. Syftet med denna samverkan är dels att hålla departementet informerade och dels att bidra med expertis och erfarenheter för att bistå i utredningarna. Ett aktivt samarbete har också skett med bland annat E-legitimationsnämnden och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inom flera områden.

1.2 Behovsanalyser, förstudier och utvecklingsinitiativ

Detta avsnitt innehåller sammanfattande beskrivningar av de behovsanalyser, förstudier och andra utvecklingsinitiativ som bedrivits under året. Mer omfattande beskrivningar och rapporter finns för varje del och kan fås på förfrågan.

1.2.1 Förstudie om konkursinformation - pågår

Kronofogdemyndigheten är färdledande och driver förstudien för att undersöka möjligheten att skapa en bastjänst för informationsutbyte angående konkurser. Arbetet pågår och beräknas vara klart senhösten 2017.

1.2.2 Behovsanalys angående finansiell status för privatpersoner - vilande

Det finns ett behov av en sammanställd information om privatpersoners finansiella status, t.ex. vad gäller skulder, fastighetsinnehav, sjuk/aktivitetsersättning, inkomster i utland, fordonsinnehav samt utmätningar och indrivningar. I inventeringen framgår att tio olika myndigheter behöver bistå med information för sammanställning till fem organisationer. Informationen avses främst användas i kontrollverksamheten vid ansökningar samt vid hanteringen av bidragsbrott. För närvarande har ingen medlem möjlighet att ta på sig färdledarskapet för denna förstudie varför styrgruppen beslutade att låta denna ligga vilande.

1.2.3 Förstudie gemensam kontaktinformation för privatpersoner – delvis klart

SKL har genomfört förstudien Mina Kontaktuppgifter som avslutades i april 2017. Resultatet visar att det är svårt att skapa en kortsiktig lösning på grund av olika juridiska hinder. Skatteverket, Tillväxtverket, Arbetsförmedlingen och SKL ska återkomma med ett kompletterande förslag om eventuella avgränsade lösningar för att komma vidare i avvaktan på undanröjande av juridiska hinder och en mer långsiktig lösning. Avrapporteras i september 2017.

1.2.4 Information om näringsidkare oavsett organisationsform - klart

Bolagsverket har inom ramen för projektet Serverat i verksamt.se utvecklat en bastjänst med grunduppgifter om företag. Bastjänsten är i drift och arbetet fortsätter med att ansluta fler producenter och konsumenter.

1.2.5 Stabil och utökad tillgång till information om privatpersoner - klart

Skatteverket har utifrån den identifierade problematiken med de upplevda tillgänglighetsproblemen i Navet (aviseringssystemet för folkbokföringsuppgifter) infört utökad avisering inom befintliga SLA:er vilket innebär att vid icke aviserade avbrott leder dessa till ett larm som aviserar en omstart av system. Genom tidsobundet larm och direkt omstart har de oplanerade avbrotten påverkan minskat från en redan låg nivå. Det pågår också projektering för ett utvecklingsinitiativ "Framtidens folkbokföring" som syftar till att ta fram en strategi och långsiktig plan för folkbokföringen på både lång och kort sikt.

1.2.6 Livshändelsen Ny i Sverige - pågår

Migrationsverket är färdledare och håller ihop arbetet inom livshändelsen Ny i Sverige. Målsättningen är att myndigheterna tillsammans ska kunna ge de personer som är Nya i Sverige bättre service, snabbare etablering och minskat antal myndighetskontakter. Många utvecklingsaktiviteter pågår redan inom livshändelsen Ny i Sverige och med den utgångspunkten har Migrationsverket och övriga samarbetsparter arbetat vidare med att arbeta fram en gemensam plan för åren 2018 – 2021. En grundförutsättning är ett ömsesidigt och långsiktigt samarbete över tid.

1.2.7 Livshändelsen Tur och retur Sverige, Att flytta till och från Sverige - pågår

Pensionsmyndigheten är färdledare och projektet genomför en förstudie och effektanalys för att undersöka om det finns potential i att erbjuda en tjänst som är pålitlig, samlad, lättillgänglig och

konkret med information till olika målgrupper i livshändelsen Att flytta till och från Sverige, tidigare även kallad Utlandsguiden.

1.3 Förutsättningsskapande arbete

För att möjliggöra och underlätta digitalisering i samverkan har eSam expert- och referensgrupper inom juridik och arkitektur, samt under våren 2017, en temporär expertgrupp för säkerhetsfrågor. Syftet med grupperna är att de ska utreda och analysera både legala och andra samverkansfrågor samt ta fram vägledningar, principer eller ge annat stöd.

1.3.1 Rättsliga området

För att lyckas med digitaliseringen i offentlig sektor är det nödvändigt att kunna erbjuda säkra tjänster till medborgare och företag. Möjligheter till e-legitimering och e-underskrift är av central betydelse och den rättsliga expertgruppen har tagit fram en juridisk vägledning för införande av e-legitimering och e-underskrifter. Vägledningen har tagits fram i samarbete med E-legitimationsnämnden och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Även banksidan med bl.a. Finansiell ID-teknik BID AB har lämnat synpunkter och bidragit i arbetet.

Vägledningen kan användas som stöd för den som behöver en övergripande bild av rättsfrågor och säkerhetsfrågor inom området. Det är också en praktisk handledning med konkreta råd om införande och utformning.

Mot bakgrund av att nya typer av missbruk förekommit i samband med e-legitimering har den rättsliga expertgruppen i eSam också tagit fram ett uttalande om missbruk av e-legitimation där man klargör och värnar om det straffrättsliga skyddet, som finns genom lag.

Både vägledning och uttalande finns publicerat på www.esamverka.se och utbildningsaktiviteter har påbörjats.

1.3.2 Arkitekturområdet

Arkitekturgruppen har under våren gjort ett fördjupat arbete för att identifiera vad som krävs för att ta nästa steg inom informationsförsörjningsområdet. Grunddata och öppna data lyfts fram som särskilt viktiga att arbeta vidare med och tas med i kommande verksamhetsplanering.

Ett relativt omfattande arbete har genomförts med att revidera översiktskartan. För att kartan på ett ändamålsenligt sätt ska stödja eSam, både i det gemensamma arbetet och enskilt hos medlemmarna, har syfte, struktur, innehåll och arbetssätt utvecklats.

Mycket tack vare översiktskartan har eSam kunnat ge både departementet och utredningen om nationella digitala tjänster ett värdefullt och mycket uppskattat stöd i deras arbete.

De gemensamma frågorna inom arkitekturområdet är många och omfattande och en löpande dialog och erfarenhetsutbyte sker inom både expert-, referens- och andra grupperingar. Syftet är att arbeta behovsdrivet för att kunna fånga de frågor som behöver hanteras gemensamt.

1.3.3 Säkerhetsområdet

Med den digitala utvecklingen har säkerhetsfrågorna fått en allt större aktualitet och både regeringen och EU har i olika sammanhang lyft upp säkerhetsfrågorna. eSams styrgrupp beslutade i december 2016 att ge arbetsgruppen i uppdrag att inrätta en *temporär expertgrupp för säkerhetsfrågor* som ska fungera parallellt med de befintliga expertgrupperna för arkitektur och juridik. I den temporära expertgruppens uppdrag ingick att ta fram underlag för beslut i styrgruppen om gruppen ska permanentas. I uppdraget ingick även att genomföra en behovsinventering för säkerhetsfrågor som behöver hanteras i samverkan och ansvar för

frågorna, identifiera nya riskområden som uppstår vid samverkan samt arbeta fram principer för styrning av säkerhet och arbetssätt vid samverkansprojekt.

I behovsinventeringen har expertgruppen identifierat ett antal befintliga och nya risk- och fördjupningsområden och principer som presenteras i en slutrapport.

Slutsatser och förslag i denna rapport behöver vidareutvecklas och bör användas som ett underlag för ett fortsatt arbete i en permanent expertgrupp eller av andra aktörer.

1.3.4 Erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling

Under året har tre Öppnar forum arrangerats. Teman har varit Livshändelsedrivna utveckling, Informationsförsörjning med fokus på näringsidkare och Kundinsikter. De öppna forumen är mycket uppskattade och har haft drygt 40 medverkande vid varje tillfälle.

Flera av medlemmarna har genomfört eSam-dagar för att sprida kunskap och erfarenheter kring samverkan och digitalisering. Läs mer om dessa dagar i medlemmarnas redovisningar i kapitel 4.

Inom ramen för eSam finns också ett nätverk för EUs dataskyddsförordning. Nätverket startade i mars 2016 och är öppet även för andra än eSams medlemmar. Det riktar sig främst till myndighetsjurister och drivs med stöd från Pensionsmyndighetens juridikavdelning.

Diskussioner pågår om ytterligare nätverk bör knytas till eSam för att ge större förutsättningar till samordning och underlätta spridning av resultat från nätverken.

1.3.5 Kommunikationsområdet

Aktiviteter inom kommunikationsområdet har ökat sedan en kommunikatör anställdes vid kansliet i oktober 2016. Både webben och nyhetsbrevet har delvis fått ny form och nytt innehåll och internkommunikationen till eSams forum uppfattas fungera väl.

En översyn av webben har genomförts och texter, struktur och innehåll har blivit klart mycket bättre. Fler goda exempel på resultat och nytta med samverkan samt information om aktuella arbeten har publicerats. Nyhetsflödet på webben har utvecklats och RSS-avisering har kopplats på.

Lanseringen av vägledningen för införande av e-legitimering och e-underskrifter har genomförts med hjälp av olika kommunikationsinsatser. Bland annat en filmad intervju med Johan Bålman, en nyhetsartikel och pressmeddelande samt stöd i framtagandet av presentationsmaterial.

Inom området informationsförsörjning har eSam publicerat en filmad presentation med Mikael Österlund. Presentationen tar upp frågor som vilka informationstillgångar finns i det offentliga och tjänsteperspektivet.

Kontakt har etablerats med medlemmarna kommunikationsansvariga och en tillfällig referensgrupp har bildats. Tillsammans med referensgruppen har kommunikationsstrategin reviderats och uppdaterats.

2 Samverkan med andra aktörer

Under året har eSams kansli samverkat med andra aktörer som enheten för digital förvaltning på Finansdepartementet, utredningarna Effektiv styrning av nationella digitala tjänster och Rättsliga förutsättningar för en digitalt samverkande förvaltning. Syftet med denna samverkan är dels att hålla varandra informerade och dels att bidra med eSams expertis och erfarenheter för att bistå i utredningarna.

Ett aktivt samarbete har också skett inom flera områden med E-legitimationsnämnden och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Båda myndigheterna har deltagit aktivt i framtagandet av vägledningen för införande av e-legitimering och e-underskrifter. eSam och E-legitimationsnämnden samarbetar också med gemensamma informationsinsatser vid konferensen Offentliga rummet i maj 2017. MSB och Säkerhetspolisen har haft en varsin ledamot adjungerad i expertgruppen för säkerhet.

Ett samarbete har inletts med Starta och driva företag i syfte att informera och kalibrera planering, dra nytta av varandras erfarenheter och lärdomar och underlätta återanvändning av koncept, metoder och lösningar.

Samtal har inletts med Vinnova för att undersöka möjligheter att samarbeta mer kring innovationsledning och –upphandling, policylabb och kompetensutveckling.

3 Organisation för genomförande

Under året har en översyn av arbetsformer och medlemskap genomförts. Syftet med översynen var att kunna vidareutveckla och forma arbetsätt och grupperingar som bidrar till en ökad leveransförmåga och att behålla och utveckla medlemmarnas engagemang och motivation till samarbete. Arbetsätt och organisation behöver också formas så att det är enkelt att växa med fler medlemmar.

Översynen resulterade i ett förändrat arbetsätt för arbetsgruppen och förslag att överväga differentierade nivåer för medlemskap om eSam växer till fler än 25 medlemmar. Förslaget om differentierade nivåer läggs vilande tills vidare.

Den 15 mars 2017 lämnade utredningen Effektiv styrning av nationella digitala tjänster i en samverkande förvaltning sitt delbetänkande med förslag att samla ansvaret för digitaliseringen hos en aktör. Bland annat föreslås att eSam ska bli en del av den myndigheten. Till dess det står klart hur eSam faktiskt påverkas är det viktigt att arbetet inom eSam fortsätter med full kraft samtidigt som eSam följer utvecklingen och förbereder en eventuell förändring.

Nedan följer en beskrivning av de olika fora som finns inom eSam. Aktuella namnförteckningar för de olika grupperna finns publicerade på www.esamverka.se.

3.1 Kansli och värdmyndighet

Kansliet har till uppgift att hålla ihop och driva arbetet och ansvarar för den löpande verksamheten samt leder arbetet med styrgrupp, arbetsgrupp och expert- och referensgrupper. Kansliet sprider också kunskap om programmets arbete och samverkar med andra aktörer som har närliggande eller kompletterande verksamhet.

Bemanningen består av fem personer; Johan Bålman, jurist, Johnny Carlberg, koordinator, Ewa Carlsson, kanslichef, Katarina Johansson, kommunikatör och Mikael Österlund, arkitekt. Kansliet är placerat hos Pensionsmyndigheten som är värdmyndighet.

3.2 Styrgrupp

Styrgruppen består av myndigheternas generaldirektörer samt direktören för SKL:s Digitaliseringsavdelning. I undantagsfall, och efter överenskommelse, har ordinarie ledamot haft ersättare med samma beslutsmandat. Styrgruppen har fram till den 30 juni 2017 haft sex möten inklusive ett internatmöte. Ordförande för styrgruppen är Katrin Westling Palm, Pensionsmyndigheten.

3.3 Arbetsgrupp

Arbetsgruppen och dess deltagare har till uppgift att genomföra och följa upp verksamhetsplan och andra beslut som fattas av styrgruppen och ska säkerställa att expert- och arbetsgrupper, nätverk och utredningar bemannas med rätt personer och kompetens. Arbetsgruppen bereder frågor och tar fram förslag på nya initiativ samt ansvarar för att ta fram förslag till verksamhetsplan och budget. Deltagarna ska arbeta aktivt för att uppnå och förverkliga eSams syfte och mål och känna ett ansvar för det som är bäst för helheten.

Respektive deltagare ansvarar också för att se till att den egna organisationen har kunskap om arbetet inom eSam så att resultaten tas tillvara och tillämpas samt ansvarar för att hålla sin ledamot i styrgruppen uppdaterad om det löpande arbetet. Utgångspunkt för denna del är att skapa förmåga i den egna organisationen.

För att öka flexibiliteten i arbetsgruppens arbetsformer har antalet möten för stora arbetsgruppen minskat vilket har skapat utrymme i kalendern för arbete i mindre utskott för specifika frågor. Under året har två tidsbegränsade utskott arbetat med organisationsöversynen och verksamhetsplanering. Utöver det finns två utskott som arbetar löpande över året, ett som svarar för planering och genomförande av erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling och ett som svarar för stöd och råd i planering och genomförande av uppdrag inom de olika expertområdena.

3.4 Rättslig expertgrupp, referensgrupp och öppet nätverk

Den rättsliga expertgruppen består av 12 personer, varav 10 är ordinarie och 2 adjungerade. Gruppen arbetar med att tolka gällande rätt och tar fram vägledningar som skapar förutsättningar för ändamålsenlig digitalisering.

I syfte att diskutera och fånga synpunkter på de produkter som expertgruppen arbetar fram och för att sprida kunskap, förankra och öka kompetensen inom området har en rättslig referensgrupp bildats. Varje medlemsorganisation kan utse en person att ingå i referensgruppen.

Vidare har ett nätverk bildats för frågor om EU:s nya dataskyddsförordning. Även personer utanför programmet får delta. Nätverket har hittills träffats en gång men arbete pågår också i mindre arbetsgrupper.

3.5 Expertgrupp och referensgrupp för arkitekturfrågor

Arbetet inom arkitekturområdet har omstrukturerats något under våren 2017. Expertgruppen har utökats och består nu av 11 personer varav 6 är ordinarie och 5 adjungerade. Från och med maj deltar även en person från näringslivet i syfte att stärka det externa perspektivet.

På motsvarande sätt som i det rättsliga arbetet finns en referensgrupp kopplad till arkitekturfrågorna. Referensgruppen träffas cirka två gånger per termin.

3.6 Expertgrupp för säkerhetsfrågor

Under våren har en temporär expertgrupp för säkerhetsfrågor arbetat fram förslag på områden och frågor att arbeta vidare med. Förslaget är att en expertgrupp för säkerhet etableras samt att den kompletteras med en referensgrupp motsvarande de två övriga områdena.

4 Medlemmar

I detta avsnitt lämnar respektive medlem en beskrivning över hur sin medverkan i eSam och ibland också annan samverkan eller vissa regeringsuppdrag. Under året har medlemsantalet ökat från 19 till 21 medlemmar i och med att Statens Servicecenter och Skolverket har anslutit sig.

Nedan följer de rapporter som har lämnats av respektive medlemsorganisation.

4.1 Arbetsförmedlingen

Under året har Arbetsförmedlingen haft ambitionen att såväl vara aktiv i relevanta arbetsgrupper som att koppla ihop eSams verksamhetsplan mot det nybildade produktområdet informationssamverkan, internt på Arbetsförmedlingen. Huvudfokus har varit att koppla aktiviteter av mer operativ karaktär mot den egna utvecklingsverksamheten för att kunna skapa kortare ledtider från förstudie till leverans inom det ordinarie utvecklingsarbetet.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Arbetsförmedlingen har under året deltagit i fyra av de fem förstudier som eSam har initierat. Utöver det har vi tillsammans med SKL m fl startat upp ett initiativ om säker kommunikation inom offentlig sektor.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Arbetsförmedlingen har inom ramen för eSam deltagit i arbetet med hur vi kan utveckla och få en ändamålsenlig organisation då eSam blir allt större. I etablerandet, uppdateringen och förankringen av översiktskartan har vi haft ett stort engagemang. Vi har även deltagit i referensgruppen för juridik. Vi har också skapat ett nätverk, genom eSam, där vi arbetar ihop med andra myndigheter kring framtidens digitala arbetsplats

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

På Arbetsförmedlingen har vi under 2016/2017 gått över från en klassisk förvaltningsorganisation till en produktstyrd utvecklingsorganisation. Under året har produktområdet informationssamverkan etablerats. I strategin och roadmapen för detta område har vi lagt in de delar som varit relevanta från både översiktskartan och de av eSam startade förstudierna. Vidare har vi inom produktområdet arbetssökande etablerat ett nära samarbete med främst Migrationsverket inom deras livshändelse "Ny i Sverige". Arbetet med vår egen livshändelse "Gå till arbete" har utvecklats och konkretiserats i leveranser som möter upp de strategiska målen i myndighetens strategiska karta. Arbetsförmedlingen har även under året klivit in mer aktivt i myndighetssamarbetet Starta och driva företag och kommer ta en aktiv roll i dess framtida utveckling.

4.2 Bolagsverket

Bolagsverket har under lång tid varit positivt inställd till utveckling och en vilja till såväl att driva, som att medverka i olika grupperingar, i syfte att tillsammans och i samverkan med övrig offentlig sektor bidra till en enklare vardag för privatpersoner och företagare. Allt för att med ett koncernperspektiv för företagandet utveckla nyttskapande tjänster för verkets kunder och brukare. För att på bästa sätt kunna genomföra önskad utveckling är deltagande i olika nationella och internationella arbeten med koppling till utveckling av offentlig sektor och dess service en väsentlig möjliggörare. Som ett led i detta ser Bolagsverket det som naturligt att delta i eSamverkansprogrammet (eSam).

Deltagandet i eSam skapar en mycket bra plattform att dela erfarenheter samt är en möjliggörare att tillsammans åstadkomma smartare, effektivare och mer nyttskapande lösningar för såväl myndigheten som sådan samt dess kunder.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Bolagsverket arbetar tillsammans med andra myndigheter och aktörer i syfte att förenkla och förbättra myndighetsservicen som riktar sig till blivande och befintliga företag samt de som behöver information om företagande. Så sker såväl nationellt som internationellt. Digitalisering är och blir alltmer det enskilt mest väsentliga medlet för offentlig sektor att ge service av olika slag till privatpersoner och företagare. Genom sitt uppdrag som bl.a. registerhållare för och informationslämnare av företagsinformation, är Bolagsverkets roll inom företagandet viktig. För

att kunna omhänderta de möjligheter (externa som interna) som ges via digitala lösningar, ser Bolagsverket det som väsentligt att vidareutveckla arbetet med att skapa tjänster och att finnas i de gränssytor och kanaler som tilltalar användarna av våra tjänster.

eSam

Under 2016/2017 har Bolagsverket, kopplat till insatsområdet Effektiv informationsförsörjning drivit uppdraget - Information om näringsidkare oavsett organisationsform. Grunden för arbetet var det arbetet som startades redan 2012 då arbetsgruppen bildades för grundläggande uppgifter om företag på initiativ av Bolagsverket, Skatteverket och Statistiska centralbyrån (SCB). Syftet var att skapa förutsättningar för återanvändning mellan myndigheter av grundläggande uppgifter om företag samt att öka kvaliteten på grundläggande uppgifter om företag i myndigheternas register. Den sammansatta bastjänsten, som utvecklades under 2015, erbjuder en samlad och kostnadseffektiv spridning av företagsinformation från olika myndigheters källor. Det är en förvaltningsgemensam tjänst tillika resurs i infrastrukturen kring företags uppgiftslämnande. Den bygger på överenskommen informationsutbytesmodell som myndigheterna gemensamt tagit fram, och som beskrivs under grundläggande uppgifter om företag ovan. Informationen som förmedlas kommer från den bästa källan.

Den sammansatta bastjänsten ingår i satsningen på Digitalt först och utvecklingsområdet Serverat, som är en överenskommelse mellan regeringen och SKL om att göra det enklare att starta och driva restaurangverksamhet genom ökad digitalisering (N2016/01182/FF).

Nationellt samarbete och samverkan

Myndighetssamarbetet Starta och driva företag och verksamt.se

I myndighetssamarbetet Starta och driva företag ingår idag elva myndigheter. Med allt fler aktörer i samarbetet kan vi ge bättre samlad information och service till företagaren. I samarbetet har det sedan tidigare tagits fram flera bra produkter och e-tjänster. Företagarsajten verksamt.se är intressant ur flera närings- och samhällspolitiska perspektiv. Det pågår flera utvecklingsinsatser för att tillgodose aktuella behov och trenden visar att det blir fler och fler besökare på verksamt.se. En av de större insatser som genomförs är arbetet att stödja överenskommelsen mellan regeringen och SKL, som syftar till ett enklare företagande med en digital förvaltning (genomförs i programmet Serverat).

Sammansatta bastjänsten

Bolagsverkets fortsätter arbetet med drift, förvaltning och vidareutveckling av den sammansatta bastjänsten för grundläggande uppgifter om företag. En stor del av utvecklingsarbetet genomförs i programmet Serverat där bland annat kommunala e-tjänster kommer att anslutas till den sammansatta bastjänsten.

E-arkiv

Bolagsverket deltar i projektet om framtagande av en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv som drivs av Statens Servicecenter.

Svensk e-legitimation

Bolagsverket har allt sedan 2011 aktivt deltagit i E-legitimationsnämndens arbete med Svensk e-legitimation, dels i referensgruppsarbete, dels i förvaltningsforum och dels som representant i nämnden.

Digitala finansiella rapporter

Med grund i ett regeringsuppdrag bedriver Bolagsverket ett arbete för att införa en digital tjänst för inlämning av årsredovisningar, baserad på standarden XBRL. Uppdraget ska utföras i samarbete med Bokföringsnämnden, Skatteverket och Statistiska Centralbyrån. Syftet är att

underlätta företagens uppgiftsinlämning och effektivisera myndigheters och näringslivets informationshantering av årsredovisningarna. Uppdraget ska slutredovisas den 31 mars 2018.

Internationellt samarbete

I och med att företagandet blir mer gränsöverskridande finns ett behov att samarbeta internationellt med företagsregistreringsfrågor. Att delta i internationella sammanhang och använda gemensamma infrastrukturer och komponenter bidrar till en effektivare e-förvaltning i Sverige. Genom att öppna upp för ett företagande över landsgränserna bidrar vi till en hållbar tillväxt både inom Sverige och EU. En viktig grund i det arbetet är att i ett tidigt skede påverka styrning, regelverk och infrastruktur som kan komma att införas i Sverige. Vi ser det som viktigt för Bolagsverket att vara delaktig på den internationella arenan för att fånga omvärldsfaktorer.

Därför deltar Bolagsverket aktivt i ett antal aktiviteter som syftar till att bland annat förbättra gränsöverskridande tillgång till företagsinformation, utveckla gränsöverskridande lösningar för elektroniskt informationsutbyte, stödja utbyte och samarbete mellan medborgare, företag och offentliga förvaltningar. Exempel på detta e-iIDAS (Electronic Identification and Signature), som handlar om utländska e-legitimationer, BRIS (Business Registers Interconnection System), som handlar om sammankoppling av företagsregister, samt TOOP (The Once Only Principle) vars syfte är att etablera gränsöverskridande informationsutbyte av grunddata mellan myndigheter inom EU.

Bolagsverket är medlem i EBR (European Business Register) som omfattar 28 medlemsorganisationer. EBR möjliggör åtkomst till de olika ländernas registreringsmyndigheters informationsdatabaser. Utöver EBR så jobbar även Bolagsverket med att införa EU-direktivet 2012/17/EU, BRIS (Business Registers Interconnection System), som innebär en sammankoppling av företagsregister. När systemet är klart under 2017 kommer det att vara tillgängligt via EU:s e-Justice portal.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Bolagsverket deltar aktivt i det arbete som sker inom eSam. Förutom deltagandet i styrgrupp och arbetsgrupp så deltar verket aktivt i följande grupperingar:

- Arkitektur expertgrupp
- Arkitektur referensgrupp
- Rättsliga expertgruppen
- Rättslig referensgrupp
- Nätverket för EU's dataskyddsförordning
- En av Bolagsverkets medarbetare ingår som expert i Digitaliseringsrättsutredningen

Det faktiska deltagandet är fördelat på ett mindre antal medarbetare, som i sin tur omhändertar att principer och tankar sprids vidare till/från Bolagsverket. Detta gäller såväl arkitekturella som juridiska principer.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Grundtanken med E-delegationen och sedermera eSam är mycket väl förankrad i Bolagsverket som helhet. Det tar sig främst uttryck i det långvariga arbetet med myndighetssamarbete. Starta och driva företag och verksamt.se samt i arbetet med att förenkla företagarens uppgiftslämnande gentemot offentlig sektor. En viktig del i det interna arbetet är att sprida kunskap samt tillämpa de vägledningar som finns. För att tydliggöra vikten av arbetet inom eSam, och då inte minst de

prioriterade vägledningarna, har Generaldirektören tydligt meddelat att huvudregeln är att vägledningarna ska åtföljas. Om inte, så ska det finnas en dokumenterad förklaring och motivering.

4.3 Centrala Studiestödsnämnden

CSN har under det gångna verksamhetsåret deltagit aktivt i eSams gemensamma arbete, såsom i styrgrupp, arbetsgrupp, expert- och referensgrupper, samt arbetsutskott.

CSNs medverkan i eSam ger framförallt nytta för verksamhetsutvecklingen när arkitektoniska och rättsliga aspekter behöver övervägas. Under det gångna året har arbetet med den juridiska vägledningen för införande av e-legitimering och e-underskrifter varit särskilt efterfrågat.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

CSN har medverkat i ett antal av eSams gemensamma utvecklingsinitiativ såsom *Livshändelsen Ny i Sverige*, *Utlandsguiden*, *Kontaktuppgifter för privatpersoner* och *Stabil och utökad personinformation*. Dessutom har CSN medverkat i styrningen av *Mina Meddelanden* genom medverkan i styrgrupp och referensgrupp.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

CSN har aktivt deltagit i olika grupperingar inom eSam. Inom det rättsliga området har CSN medverkat i den rättsliga referensgruppen och medverkat i arbetet med att ta fram den juridiska vägledningen för införande av e-legitimering och e-underskrifter. Vad gäller området arkitektur har CSN medverkat i både expertgruppen liksom referensgruppen. Vi har varit särskilt engagerade i uppdragen som rör informations- och tjänsteperspektiven i informationsförsörjningen. Med anknytning till eSams arbetsgrupp har CSN medverkat i arbetsutskott som berört organisering och verksamhetsplanering. Dessutom har vi medverkat i en referensgrupp för kommunikationsfrågor.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

För att få nytta av medverkan i eSam är det viktigt att föra ut kunskapen i organisationen och att skapa förutsättningar för ett gott engagemang i de delar som CSN är involverat i. Därför har en referensgrupp och en samordningsgrupp etablerats inom myndigheten. Deltagarna i styrgrupp- och arbetsgrupp stämmer regelbundet av pågående arbeten. Informationsinsatser har genomförts i myndighetsledningen och på olika arbetsplatsträffar (APT). Kommunikationen vad gäller eSam har förstärks framförallt genom att en kommunikatör utsetts för att samordna och driva på kommunikationsarbetet. Intranätet används aktivt för kommunikation. Dessutom har en film tagits fram inom CSN som beskriver nyttan med eSam, vilken har spridits inom eSam samt publicerats på CSN:s och eSams externa webbplats.

eSams vägledningar används i verksamhetsutvecklingen när så är relevant. Exempelvis har vägledningen för elektroniskt utlämnande bidragit till utveckling av realtidsorienterade informationsutbyten. Viktigt är att knyta eSams vägledningar till de olika metoder och arbetssätt som sedan tidigare används inom CSN.

I övrigt fokuseras i stor utsträckning på den pågående systemförnyelsen som skapar förutsättningar för en fortsatt digitalisering. Parallellt med det sker ett betydande strategiarbete bland annat i syfte att staka ut CSN:s fortsatta digitaliseringsresa. CSN:s medverkan i eSam ger värdefulla insikter även i detta strategiska planeringsarbete.

4.4 eHälsomyndigheten

eHälsomyndigheten är för närvarande den enda myndigheten i eSam med koppling till vård, apotek och omsorg. Det innebär att eHälsomyndigheten kan använda eSam som en arena för att knyta samman e-förvaltning med eHälsa och digitalisering. eHälsomyndighetens roll i eSam blir

därmed också tvådelad; dels att bidra med kunskap utifrån sektorn vård, omsorg och apotek, dels att driva utvecklingen i den sektorn mot de myndighetsövergripande målen i syfte att stödja regeringens satsning på ”Digitalt först”.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Pågående aktiviteter: eHälsomyndigheten driver ett projekt (”Hur når vi fram? Digital förnyelse utifrån behov för effektiv kunskapsstyrning”) inom ramen för Rådet för statlig styrning med kunskap. Erfarenhetsutbyte med Försäkringskassans utvecklingslabb har skett.

Myndigheten har också genomfört en förstudie om identifiering av personer som saknar personnummer. Den förstudie vi genomfört pekar på stora vinster för individen om eHälsomyndighetens register anpassas för att kunna hantera samordningsnummer, enligt Skatteverkets förslag.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

eHälsomyndigheten deltar i styrgruppen, arbetsgruppen, rättsliga gruppen och arkitekturgruppen. Som medlem i expertgruppen för arkitektur har eHälsomyndigheten varit aktiv i framtagandet av de uppdragsbeskrivningarna för informations och tjänstutredningarna. eHälsomyndigheten har också varit aktiva med experter inom respektive område, som normalt inte medverkar i de ordinarie eSam-grupperna, i de workshopar som hållits i samband med genomförandet av uppdragen. Detta för att öka förståelsen för eSam internt inom myndigheten.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Ledningen på myndigheten har beslutat om en gemensam inriktning för arbetet i eSam som bland annat inkluderar att ledningsgruppen löpande ska diskutera och besluta om implementeringar av vägledningar och rekommendationer.

eHälsomyndigheten arbetar kontinuerligt med avstämningar internt om arbetet i eSam. Information om eSam publiceras på intranät och presenteras på medarbetarinformationsmöten.

4.5 Ekonomistyrningsverket

ESV har varit medlem i eSam i ett år (innan dess var ESV adjungerad medlem). Utifrån de regeringsuppdrag (inom it- och e-förvaltningsområdet) som ESV har var det naturligt att ansöka om medlemskap i eSam. ESVs verksamhet skiljer sig dock från de flesta övriga medlemmarna då vi inte bedriver någon medborgarnära verksamhet som kan omfattas av de gemensamma utvecklingsinitiativ som eSam driver.

För ESV har det varit av stort värde att få tillgång till den kompetens och de kontakter som medlemskapet i eSam ger. ESV har därigenom fått ökad förståelse för myndigheternas, landstingens och kommunernas utmaningar.

ESV har å sin sida, utifrån vår täta dialog med Regeringskansliet och vår breda kunskap om statsförvaltningen som helhet, kunnat bidra till eSams omvärldsbevakning.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

ESV har inte deltagit i några gemensamma utvecklingsinitiativ.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

ESV medverkar i arbetsgruppen och utskottet om eSams verksamhetsplanering. Där har ESV kunnat bidra med sin kompetens inom styrningsområdet (målformuleringar, verksamhetsplanering).

ESV bidrar också aktivt i arkitekturgruppen och har där bidragit med kompetens och kunskapsspridning utifrån vårt arbete inom eSENS och andra EU-initiativ exempelvis rörande säkert elektroniskt informationsutbyte (eDelivery).

ESV har också deltagit i arbetet med eSams översiktskarta.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Inom ESV har vi inte organiserat eSam-arbetet på något särskilt sätt, utan det ingår i linjeorganisationen. GD i styrgruppen, Avdelningschefen med ansvar för effektiv styrning och administration inklusive två regeringsuppdrag om digitalisering, samt medarbetare med relevant kompetens och ansvarsområde har valts ut till utskott och referensgrupper.

Vi har inte genomfört några särskilda informations- eller kommunikationsaktiviteter kopplade till eSam-medlemskapet eller till de publicerade vägledningarna.

4.6 Försäkringskassan

Försäkringskassan har under året deltagit och bidragit på olika sätt till och genom eSam. Bland annat som deltagare i olika initiativ och arbetsgrupper, men också genom att eSam utgjort plattform och forum för samverkan med andra myndigheter.

Försäkringskassan använder löpande olika vägledningar och annat stöd från eSam.

Försäkringskassan ser att det viktigaste värdet av eSam är att det ger Försäkringskassan en möjlighet att tillsammans med andra myndigheter samordna arbetet som bidrar till en samverkande förvaltning och mer konkret till samordning, delning och återanvändning av initiativ, erfarenheter och kunskap.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Konkursinformation

Försäkringskassan har deltagit som referens i arbetet att identifiera behov och gemensamma krav avseende konkursinformation.

Kontaktuppgifter för privatpersoner

Försäkringskassan har medverkat i avslutad förstudie och bidragit till såväl arkitektur- som intressent- och riskanalys för att dokumentera förutsättningar för ett beslut om fortsatt projektarbete.

Information om näringsidkare

Försäkringskassan har deltagit som referens i arbetet att identifiera behov och gemensamma krav avseende information om näringsidkare

Livshändelsen Ny i Sverige

Försäkringskassan deltar löpande i arbetet kring livshändelsen Ny i Sverige.

Säker kommunikation

Försäkringskassan deltar i arbetet att projektera en förstudie kring säker kommunikation.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Rättslig referensgrupp

Försäkringskassan har deltagit i eSams rättsliga referensgruppen. Utöver detta har Försäkringskassan deltagit i eSams nätverk för EUs dataskyddsförordning.

Arkitektur referensgrupp

Försäkringskassan har deltagit i eSams referensgrupp för arkitektur. I detta arbete har

Försäkringskassan bidragit med perspektiv utifrån verksamhetsarkitektur, begrepp, information och processer. Vidare har Försäkringskassan presenterat erfarenheter inom området öppna data för referensgruppen. Deltagandet har även genererat kontaktytor för erfarenhetsutbyten.

Säkerhet expertgrupp

Försäkringskassan har deltagit i arbetet att analysera och implementera en gemensam expertgrupp inom säkerhetsområdet.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Försäkringskassans arbete med eSam är organiserat i en strategisk grupp som arbetar med övergripande frågeställningar kopplat till eSam. Här ingår bland annat att förbereda frågor inför styrgruppsmöten osv.

På taktisk och operativ nivå har Försäkringskassans ett eSam-team för att samordna det interna arbetet som är kopplat till eSam (deltagande i grupper, deltagande i initiativ, arbetet med frågor kopplade till eSam osv.).

Information och produkter om och från eSam kommuniceras via olika kommunikationskanaler (webbplats på intranätet, e-post, möten, föredragningar).

Försäkringskassans interna digitaliseringsarbete har använt olika koncept och vägledningar som eSam tagit fram/förvaltar. Men framförallt är det samarbetsdimensionen i eSam som främst bidragit och påverkat Försäkringskassans arbete genom att möjliggöra samverkan.

4.7 Jordbruksverket

Jordbruksverket deltar i esamverkansprogrammets arbetsgrupp, samt i referensgrupperna för juridik respektive arkitektur.

Jordbruksverket har under de senaste åren gjort en del omorganisation i syfte att på olika sätt stärka förmågan till verksamhetsutveckling. Det finns nu flera forum där vi naturligt kan utbyta information för att ta tillvara erfarenheter från arbetet inom eSam. Ansvaret för att samordna och driva arbete med digital samverkan har tydliggjorts.

Jordbruksverket har också fått ett digitaliseringsuppdrag - Smartare livsmedelskedja. Detta medför att e-förvaltningsfrågor sprids till nya delar av organisationen. Vi pratar idag till exempel mycket mer om öppna data som en möjlig lösning för en del av de utmaningar vi står inför. I delrapporten som lämnades till Regeringskansliet den 1 augusti 2016 redovisades en initial inriktning för uppdragets genomförande med ett antal åtgärdsförslag, samverkande aktörer och en strategi för kommande arbete. Därefter genomfördes en förstudie kring effektivisering av jordbruket med informations och kommunikationsteknologi (IKT). I samråd med Livsmedelsverket och Regeringskansliet har vi kommit fram till att det fortsatta arbetet, fas två, bör innehålla åtgärder inom följande tre områden:

- den digitaliserade gården,
- öppna data,
- den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan.

4.8 Kronofogdemyndigheten

Kronofogden anser att eSams arbete är viktigt och vill därför bidra aktivt genom att bl.a. delta i eSams arbete samt driva/delta i olika typer av initiativ. Kronofogden deltar idag i eSams styrgrupp, arbetsgrupp samt olika referensgrupper. Deltagandet har inneburit att vi etablerat

bättre kontakt med andra myndigheter och tar del av samt delar med oss av erfarenheter samt planerade/pågående initiativ.

Vi vill särskilt nämna de vägledningar som eSams tagit fram: Eget utrymme, e-legitimering och e-signering. Dessa har varit till stor nytta för oss och har förenklat vårt arbete i ett flertal pågående projekt på Kronofogden.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Kronofogden leder arbetet med förstudien för Bastjänst för konkursinformation. Detta arbete involverar ett flertal medlemmar i eSam och kommer att redovisas för eSams styrgrupp under hösten 2017.

Kronofogden har ett pågående arbete för att ansluta oss till Mina meddelanden.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Kronofogden deltar i följande grupper:

- Arbetsgruppen
- Juridiska expertgruppen
- Referensgruppen arkitektur

Kronofogden leder arbetet med förstudien för Bastjänst konkursinformation.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Internt på Kronofogden synkroniseras arbetet genom att CIO och Generaldirektören för en dialog om pågående och planerat arbete. Till sin hjälp har CIO ett antal utpekade medarbetare som internt tar upp frågor eller för vidare information inom Kronofogdens Arkitekturråd (där arkitektur, säkerhet och juridik är representerade).

Särskilt har eSams vägledningar tagits upp och spridits internt. Dessa har varit till stor nytta och väglett ett flertal projekt genom att tydligt peka ut vad som gäller i de aktuella frågorna.

4.9 Lantmäteriet

Eftersom vi ser stor nytta med eSams arbete så är Lantmäteriet aktiva i både styrgruppen, arbetsgruppen och flera av de övriga grupperingarna.

Vi har mycket nytta av de vägledningar som tas fram inom eSam och som vi använder i våra egna projekt och vår verksamhet. Vägledningen för e-legitimering och e-signering kommer vi att sprida till kommunerna som vi arbetar med i vårt uppdrag Digitalt först – för en smartare samhällsbyggnadsprocess. Det uppdraget har också synliggjort behovet av gemensam nationell infrastruktur.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Lantmäteriet har medverkat i förarbetet när det gäller Konkursinformation samt medverkar i Information till näringsidkare och det arbete som gjorts när det gäller Arkitektur för bastjänster och grunddatahantering.

Lantmäteriet driver uppdraget Digitalt först – för en smartare samhällsbyggnadsprocess tillsammans med bl.a. Boverket och SKL. Behov av gemensam utveckling diskuteras tillsammans med eSam.

Tillsammans med myndigheterna inom Geodatarådet har Lantmäteriet tagit fram Geodatastrategin. Till strategin finns också en handlingsplan som håller på att implementeras. Det handlar bl.a. om gemensamma bastjänster.

Tillsammans med kommunerna och SKL har Lantmäteriet tagit fram specifikationer på information för att möjliggöra ett bättre informationsutbyte (Svensk Geoprocess).

Lantmäteriet har tagit fram en rapport om Koordinatbestämda gränser och föreslår att det startas en statlig utredning för att titta på de juridiska förutsättningarna.

Utveckling av olika typer e-tjänster för kunder pågår och successivt ansluts också fler flöden till Mina Meddelanden.

Tillsammans med myndigheterna inom eSam deltar Lantmäteriet också i innovativa projekt och experiment.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Lantmäteriet är aktiva inom den Juridiska expertgruppen och i Referensgruppen för arkitektur.

Vi leder arbetet i eSams utskott BOST, stöd och råd i planering och genomförande av uppdrag.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Utvecklingsdirektören sitter i arbetsgruppen och har en tät dialog med Generaldirektören som sitter i styrgruppen. Till hjälp finns en intern grupp inom Lantmäteriet. Frågor tas också upp i det interna juristnätverket och i det interna arkitekturnätverket.

Under januari genomfördes en eSam-dag där eSams kansli deltog tillsammans med ca 30 personer från Lantmäteriet. Återkoppling efter dagen visar på att den ökade informationen om och förståelsen för vad eSam gör, det blev också tydligt att Lantmäteriet måste kommunicera mer kring vägledningarna internt i organisationen.

I vår utvecklingsplanering använder vi informationen från översiktskartan.

Under året har det blivit tydligt att det är viktigt att få till ett nära samarbete mellan det som görs inom ramen för Geodatastrategin och det som görs inom eSam.

4.10 Migrationsverket

Migrationsverkets ambition är att vara drivande i arbetet med digital samverkan med andra myndigheter och externa parter. eSam är en viktig plattform och knutpunkt för denna samverkan. Verksamhetsutveckling innebär idag, i de allra flesta fall, även en utveckling eller vidareutveckling av it-stöden. Migrationsverket har mer än fördubblat sin it-kapacitet och målsättningen är att öka automatiseringsgraden kommande år. I detta sammanhang är det värdefullt med kunskapsspridning och kunskapsöverföring som finns inom de nätverk som är kopplade till eSam.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Migrationsverket beslutade under våren 2016 att acceptera eSams förfrågan om att vara färdledande myndighet för livshändelsen Ny i Sverige (tidigare livshändelsen Nyanländ). Målet är att tillsammans med myndigheter och övriga aktörer komma fram till en process för livshändelsen som utgår från sökandes behov, som är lätt att följa, inte innehåller onödiga efterfrågan och som interagerar med de steg som formellt inte är den unika myndighetens uppdrag. Målsättningen är att det ska finnas en långsiktig strategisk genomförande- och utvecklingsplan för åren 2018 – 2021.

Migrationsverket har ständiga och pågående utvecklingsaktiviteter tillsammans med utlandsmyndigheterna, Försäkringskassan, Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Polisen, kommunerna och Rättsmedicinalverket. Dessa utvecklingsinsatser ska bidra till digitala lösningar som utgår från vad vi som myndigheter, privatpersoner och företag behöver och samtidigt skapa förutsättningar för en ökad effektiv och säker informationsförsörjning.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Migrationsverket har under det gångna verksamhetsåret deltagit i arbetsgruppen, expertgruppen för arkitekturfrågor, referensgruppen för arkitektur och juridik samt den nyinrättade säkerhetsgruppen.

Inom myndigheten fortsätter också arbetet med att implementera vägledningen för behovsdriven utveckling i den strategiska styrningen. Det sker genom att behovsdriven utveckling inkluderas i metoder och kompetensutveckling inom utvecklingsprocessen. Detta gäller även vägledningen för Metod för utveckling samverkan. Inom Migrationsverkets interna arkitekturgruppering har innehållet i ”Vägledande principer för digital samverkan” spridits och diskuterats.

För Migrationsverket innebär arbetet i den temporära expertgruppen för säkerhetsfrågor möjlighet att påverka det fortsatta arbetet inom området. Vid ett beslut att permanenta gruppen bör formen för deltagandet i det fortsatta arbetet övervägas utifrån att det kan ge nyttoeffekter för Migrationsverket, bland annat i livshändelsen Ny i Sverige.

Migrationsverket deltar i eSams rättsliga referensgrupp och arbetet med att ta fram en juridisk vägledning för införande av e-legitimering och e-underskrifter. Myndigheten har även granskat ett rättsligt uttalande om det straffrättsliga skyddet mot missbruk av e-legitimationer. Myndighetens personuppgiftsombud deltar i eSams nätverk gällande tolkningen och tillämpningen av EU:s nya dataskyddsförordning.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Myndighetens ledningsgrupp fick vid en eSamdag under hösten 2016 en genomgång hur samverkan sker under eSams hatt. Det var ett stort intresse från ledningens sida. Därefter fördes en bred diskussion om e-förvaltningsfrågor i staten och det myndighetsgemensamma stöd som finns inom eSam och dess medlemsmyndigheter.

Under en eftermiddag fick medarbetarna vid myndigheten möjlighet att delta vid fem separata seminarier med föreläsare från Skatteverket, ESV och eSams kansli tillsammans med medarbetare från Migrationsverket. De olika seminarierna hade följande teman: Vad är och vad betyder eSam, behovsdriven utveckling, digital samverkan, nyttorealisering och juridisk vägledning.

Internt e-forum etablerat

Sedan hösten 2016 finns ett internt e-forum etablerat vid myndigheten. Där ingår bland annat de personer som representerar myndigheten i eSams olika arbetsgrupper. Forumets deltagare ansvarar dessutom var och en för en vägledning där de har uppdraget att sprida kunskap om vägledningen internt vid myndigheten. E-forum har dessutom i uppdrag att ge myndighetens representant i eSams styrgrupp adekvat information inför kommande styrgruppsmöte.

Egen plats på verksnätet

För eSam relaterad information finns en plats på myndighetens interna intranät. Där återfinns kortare notiser, aktuell information, länkar till filmer som producerats av eSams kansli eller medlemsmyndigheterna och samtliga vägledningar.

4.11 Naturvårdsverket

Naturvårdsverket kom i mars 2016 överens med styrgruppen för eSamverkansprogrammet eSam att ansluta sig som medlem. I och med det har verksamhetsperioden för Naturvårdsverket framförallt präglats av att hitta former för samverkansarbetet. Det har varit naturligt för Naturvårdsverket att delta i arbetet inom eSam som är ett av flera nationella samverkansinitiativ kring digitalisering och andra relaterade frågor. Andra initiativ där Naturvårdsverket har intressen är t.ex. Geodatasamverkan och MIT¹. I genomförandet av uppdraget som utvecklingsmyndighet inom området Smartare miljöinformation skapar detta sammantaget synergier som bidrar till större miljönytta. Vi har också fått draghjälp att starta expertforum för juridik och arkitektur inom miljöområdet genom att dra paralleller till samverkansstrukturerna inom eSam.

Som medlem i programmet ser vi redan att vi har fått större möjlighet till gemensam tolkning av författningar och att den gemensamma kompetensen har ökat genom den samverkansplattform som eSam erbjuder. Särskilt kan nämnas att en uppdaterad vägledning har underlättat för Naturvårdsverkets interna beslut om utveckling av en lösning för automatiserat elektroniskt informationsutbyte mellan Naturvårdsverket och Polismyndigheten avseende uppgifter om avlagda jägarexamensprov i ärenden om tillstånd att inneha jaktvapen.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Naturvårdsverket har

- deltagit i utveckling av översiktskartan i olika workshops och möten med kansliet
- deltagit i de informationsuppdrag och tjänsteuppdrag som startats upp under 2017
- varit sammankallande för arbetsutskott kring vilka tekniska och juridiska krav myndigheternas IT-avdelningar behöver efterleva för att uppfylla EU:s dataskyddsförordning, och hur dessa kan implementeras
- deltagit i en del av eSams öppna forum, vilket bidragit till kompetensutveckling, nätverksbyggande och kalibrering
- diskuterat eventuellt samarbete kring omvärldsbevakning med eSams kansli

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Vi har under perioden utsett representanter och deltagit i eSams olika forum:

- styrgruppen
- arbetsgruppen, med särskilt fokus på arbetsformer och planering av kommande verksamhetsperiod
- rättslig referensgrupp
- referensgrupp för arkitekturfrågor
- temporär säkerhetsgrupp
- nätverk för kommunikationschefer

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Naturvårdsverket är en förhållandevis liten organisation där de som deltar i eSams arbete har nyckelroller i den interna organisationen. På det viset är det lätt att sprida information och att tillse att överenskommelser inom eSam får följdverkningar i verksamheten. Dock har vi sett behov av att särskilt fokusera digitaliseringsfrågor på två sätt; dels i workshopar med generaldirektörens ledningsgrupp, dels i korta synk-möten mellan de som deltar i eSams forum

¹ Miljövärdens IT-system, MIT, syftar till samverkan för utveckling och förvaltning av verksamhetsstöd inom miljö- och naturområdet där det finns gemensamma intressen. Deltagare är Naturvårdsverket, Länsstyrelsen, Vattenmyndigheterna och Havs och Vattenmyndigheten.

och de som har nyckelroller i de forum vi startar upp i genomförandet av regeringsuppdraget Smartare miljöinformation.

4.12 Pensionsmyndigheten

Hur bidrar Pensionsmyndigheten till eSams gemensamma arbete?

Pensionsmyndigheten bidrar till eSam genom att fungera som värdmyndighet och som ordförande i styrgruppen. Vi bidrar också med resurser i flera projekt och initiativ, samt i expertgrupperna arkitektur och säkerhet.

Pensionsmyndigheten driver projektet Sverige Tur och Retur och har även varit färdledande för Efterlevandeguiden.se. Pensionsmyndigheten har också varit med i eSams Öppna forum kring kundinsikter.

Nyttor med medlemskapet i eSam?

Det har varit en medveten strategi att lägga tid och resurser i eSams arbete då man har sett en stor potential i samverkansarbetet mellan myndigheter och andra aktörer. Vi har sett att medlemskapet i eSam har ökat kunskapen om samverkan internt och har bidragit till en ökad förmåga och vilja att samverka med andra aktörer, både offentliga och privata. Fler tänker i banorna samverkan, t.ex. genom att fundera på fler samverkansområden och hur vi kan dra nytta av varandra. Översiktskartan har varit med bidragit till detta, och därmed också till minskat dubbelarbete.

Genom att samarbetet med andra aktörer och myndigheten har ökat har vi blivit mer flexibla i vårt arbetssätt och har förbättrat vår förmåga att kompromissa för att nå gemensamma lösningar. Samverkan ökar också erfarenhetsutbytet mellan aktörer, vilket gjort att vi har kunnat ”dra nytta” av andras kunskaper och erfarenheter.

En stor nytta med eSam är också det nätverk som finns kopplat till programmet, vilket gör samverkan enklare och effektivare. Genom att ha en kontaktväg in till andra myndigheter förenklar man processen och ökar därmed chanserna att få till ett bra samarbete.

En annan nytta är den kraft som finns inom eSam, genom att vi är flera. Chanserna att få igenom förslag/initiativ ökar när vi är fler som står bakom. Samma sak gäller i tolkningsfrågor, t.ex. inom juridiken.

Något speciellt vi tagit tillvara på eller delat med oss av?

Pensionsmyndigheten har haft många besökare som har varit intresserade av det arbetet som bedrivs gällande våra digitala framsteg, t.ex. gällande projektkontor, agilt arbetssätt, utvecklingsmål, molntjänster.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Inom ramen för eSam;

Sverige – Tur och Retur – färdledande (pågående), Ny i Sverige – bidrar med resurs (pågående), Mina kontaktuppgifter – resurs till styrgrupp (avslutat), Mina Meddelanden – resurs till styrgrupp (avslutat), Efterlevandeguiden – färdledande (avslutat)

Utanför eSam;

Orange tjänst (f.d. digitalt orange kuvert), som är planerat att lanseras under 2018. Projektet syftar till att erbjuda informationen i Orange kuvert i digitalt format och i samband med utskick av

årsbesked ska fler förmås att göra en prognos över framtida pension och se hur man kan påverka sin framtida pension. (pågående)

”Fullmaktskollen” som är ett samarbete mellan försäkringsbranschens aktörer som syftar till en effektivare hantering och en bättre överblick av utställda fullmakter, både som privatperson eller som representant för ett företag. Fullmaktskollen lanserades den 15 juni 2016. Vi är även finansiär av tjänsten och styrelseordförande i det bolag som äger tjänsten. Pensionsmyndigheten är anslutna som behörighetskontrollerande part, och har startat ett projekt för att digitalisera sina försäkringsfullmakter. (pågående)

Mötesplats och information – (pågående)

Min Pension - Vi är en part i Min Pension i Sverige AB som driver prognostjänsten Minpension.se och ägs av Svensk Försäkring. Vi är representerade med två ledamöter i styrelsen och är en av delfinansierarna av tjänsten.

Uttagsplan – Min pensions styrelse har beslutat att samarbeta med Pensionsmyndigheten i förstudiearbetet för den digitala tjänst som ska underlätta för pensionsspararna att planera sitt pensionsuttag. Tjänsten innebär att individen får en samlad informationsbild kring sitt pensionskapital. Med hjälp av simuleringarna tjänsten är tänkt att erbjuda, kommer kunden att kunna få en bättre bild av hur olika uttagsalternativ påverkar pensionen.

Föräldrar med pensionskoll - Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan samverkar här för att ge målgruppen småbarnsföräldrar bättre kunskap om hur deltidsarbete och föräldraledighet kan påverka pensionen.

Vi har också haft i uppdrag av regeringen att utföra en förstudie kring Molntjänster i statligt verksamhet. Uppdraget bestod av att analysera och värdera potentialen i användningen av molntjänster, att redovisa risker och hinder för användning samt att föreslå åtgärder för regeringen. Rapporten slog fast att det finns ett behov hos svenska myndigheter att dela erfarenheter och kunskap kring användning av molntjänster.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

GDPR nätverk - arbetar med att bevaka den nationella rättsutvecklingen och tolka bestämmelserna i dataskyddsförordningen och drivs från Pensionsmyndigheten.

MIDS nätverket, Myndighetsgemensamt forum och nätverk för intern digitalisering och samverkan – medverkar

Medverkar med resurs i Uppdrag om utformning av bastjänster samt Uppdrag om informationstillgångar i det offentliga

Expertgrupp säkerhet – medverkar

Expertgrupp arkitektur – medverkar i referensgrupp

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Pensionsmyndigheten har pratat mycket kundcentrerad digitalisering internt. Fler av våra myndighetsmål innehåller principer för digitalisering (tex. 70 % av våra tjänster ska finnas digitalt). Vi har formulerat ett antal tjänster som verkar för att öka digitaliseringen, vilket vi också försöker sprida information om internt. Det har funnits en bred medverkan och därmed kompetenshöjning i verksamheten kring detta. Medvetenheten och insikten kring samverkan och

digitalisering har stigit, och acceptansen och synsätt för digitaliserade tjänster har slagit igenom. Lägsta nivån har höjts. Våra konferenser innehåller pass kring digitalisering.

Vi har en intern samordnare, som arbetar med att hålla ihop arbetet kring samverkan och digitalisering och som också har i uppgift att hålla myndigheten uppdaterad kring vad som händer i eSam.

För att säkerställa att den utveckling vi bedriver i projekt/program, linje och förvaltning tar oss mot framtidsbilden har utvecklingsinriktningar med mätbara mål tagits fram. Dessa konkretiserar framtidsbilden och gör det enklare att välja och prioritera bland initiativ.

Intern arbetsgrupp – möten var sjätte vecka med personer som på ett eller annat sätt är involverade i digital samverkan. Information kring vad som händer i eSam och genomgång av status i de samverkansprojekt som vi medverkar i, både inom och utanför eSam.

Utvecklingsavdelningen - har gjort ett stort arbete kring att öka medvetenheten kring samverkan och eSam. De har utsett en egen ansvarig som ska informera avdelningen om de initiativ som pågår samt att öka medvetenheten kring samverkan generellt. Hela avdelningen har vid en heldagskonferens påbörjat arbetet med att gemensamt nå vår framtagna målbild gällande samverkan.

eSamdag – Pensionsmyndigheten genomförde en eSamdag för att höja kompetensen i myndigheten kring digital samverkan. Ca 150 personer var inbjudna till olika seminarier, där de deltog i diskussioner kring ämnen som på olika sätt anknyter till digital samverkan. Dagen avslutades med besök från Finansdepartementets e-förvaltningsenhet, med fokus på digitalisering ur ett politiskt perspektiv. (avslutat)

Implementerade vägledningarna – Pensionsmyndigheten har valt att använda vägledningarna som interna riktlinjer och har under året genomfört ett arbete med att informera och implementera vägledningarna.

4.13 Polismyndigheten

Medlemskapet i eSam har inneburit en värdefull inblick i andra myndigheters arbete med digitaliseringsfrågor. Vidare har medlemskapet gett möjlighet till erfarenhetsutbyte och att skapa kontaktytor mellan deltagande medlemmar. Medlemskapet har också bidragit till en bättre samordnad bild av regeringens initiativ för digitalisering av offentlig verksamhet.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Inom arkitekturområdet har Polismyndigheten deltagit i de uppdrag som referensgruppen för arkitektur har bedrivit från och med våren 2016, bl.a. i eSams uttalande kring ”Svensk E-legitimation och vägen framåt”, förstudien om NDI (Nationell Digital Infrastruktur) i form av enkätsvar, uppdragen om bastjänster och informationsförsörjning (synpunkter på uppdragsbeskrivningar, bidrag med information om RIF och deltagande i workshops under våren 2017). Polisen har även deltagit aktivt i eSam-arbetet kring ”E-legitimation för alla”.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Polismyndigheten deltar i förutom styrgrupp och arbetsgruppen i utskottet EKO, erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling, referensgruppen för arkitektur samt expertgrupperna för juridik och säkerhet.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Polismyndigheten har under 2017 påbörjat att etablera ett internt eSam-forum där deltagare från arbetsgruppen och referensgrupper träffas för att diskutera gemensamma frågor.

Polismyndigheten representanter från eSam arbetar aktivt med att marknadsföra eSams vägledningar och riktlinjer internt inom organisationen.

4.14 Riksarkivet

Riksarkivets roll i eSam är att bevaka och påverka frågor som rör informations- och arkivhantering generellt och bidra med vår kompetens till de arbeten där det behövs. Eftersom vårt huvuduppdrag är att säkerställa samhällets behov av en långsiktig informationsförsörjning anser vi att delaktighet i diskussioner inom området är viktigt.

Medlemskapet i eSam har gett Riksarkivet möjligheter att diskutera och aktivt påverka frågor som rör informationshantering och digital förvaltning och ett sätt att nå nya målgrupper även utanför arkiv- och kulturarvssektorn.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Riksarkivet har två pågående regeringsuppdrag inom digital förvaltning som påverkar andra initiativ hos både eSam-myndigheter men även andra utanför eSam.

Det ena är att ta fram Förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS:er) som är metadataspecifikationer för informationsutbyte. FGS:er har identifierats som ett viktigt komplement i en Nationell Digital Infrastruktur (NDI) i förstudien som Finansdepartementet tagit fram. Riksarkivet har tidigare fastställt FGS Paketstruktur och under våren 2017 har vi remitterat ett förslag på FGS Arkivredovisning. I detta uppdrag har vi även ett särskilt samarbete med Statens servicecenter och bidrar med arkivrättslig kompetens och erfarenhet kring digitalt bevarande till deras projekt *Uppdrag E-arkiv*.

Samarbetet med eSams arkitekturgrupp har gett oss värdefull input i vårt interna FGS arbete. Vi har förtydligat både mål och nytta med att utbyta information på ett gemensamt och strukturerat sätt genom att använda FGS:er och vi tror att genom samarbetet kan vi öka kännedom om FGS:er generellt.

Vårt andra regeringsuppdrag inom digital förvaltning är att främja arbetet med att tillgängliggöra information och öppna data från statliga myndigheter under regeringen. I detta uppdrag samarbetar vi med flera myndigheter och andra aktörer. Uppdraget innebär att samla och publicera information som statliga myndigheter ska publicera enligt PSI-lagen, att stimulera myndigheterna att publicera öppna data enligt gemensamma riktlinjer, att förvalta och utveckla webbportalen öppnadata.se, att ansvara för att förvalta webbhandledningen vidareutnyttjande.se samt att ge stöd till enskilda att hitta var i statsförvaltningen data finns och bistå enskilda i kontakterna med berörd myndighet. Uppdraget sträcker sig fram till den 31 december 2018.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Riksarkivarien är medlem i *eSams styrgrupp* och deltar vid styrgruppsmöten. Vi har en representant i *Arbetsgruppen*, samt en representant i *Referensgruppen för arkitektur* och en i *Referensgruppen för juridik*.

Under 2016-2017 har vi varit dessutom delaktiga i och bidragit med vår kompetens kring normering, gallring och bevarande till eSams Juridiska vägledning för införande av e-legitimering och e-underskrifter.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Representanten som sitter i Arbetsgruppen samordnar Riksarkivets deltagande och ser till att Riksarkivet deltar i relevanta arbeten i den mån tillgängliga resurser finns. Vi har en sida på vårt Intranät och informerar löpande om samarbetet och om konkreta händelser och vägledningar. eSams nyhetsbrev läggs upp kontinuerligt där. Under våren 2017 har vi bjudit in kansliet för att hålla en kort webbsänd information om eSam tillsammans med riksarkivarien som berättade vad

samarbetet betyder för Riksarkivet och för henne som myndighetschef. Kansliet bjöds därefter in till ett ledningsgruppsmöte för vidare samtal och diskussion.

Dessa informationsinsatser är ett led i vårt arbete både internt och externt för att höja medvetenheten om att frågor kring digital förvaltning påverkar framtidens kulturarv och att därför är det av vikt att Riksarkivet deltar i samarbeten inom området.

4.15 Skatteverket

Skatteverket bidrar framförallt i eSams gemensamma arbete genom aktivt deltagande i eSams grupper och initiativ. Framförallt har deltagande i eSam bidragit till att skapa kontaktvägar till och nätverk med andra myndigheter. Dessutom har det faktum att eSam faciliterat erfarenhetsutbyten som t.ex. öppna forum bidragit till kompetensutveckling inom Skatteverket.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Skatteverket deltar i ett stort antal initiativ med ett stort antal medarbetare, t.ex. deltar Skatteverket i personuppgifter 24/7, verksamt.se, Mina meddelanden, Efterlevandeguiden, Livshändelsen Ny i Sverige och Mina kontaktuppgifter. Skatteverket kan anses vara färdledande för Mina meddelande och personuppgifter 24/7, i övriga är Skatteverket deltagare. Skatteverket lämnar uppgifter via de sammansatta bastjänsterna SSBTEK och SSBTGU.

De som representerar Skatteverket i de initiativ vi deltar samlas varannan vecka för avstämning och erfarenhetsutbyte med de som representerar i de olika grupperna, arbetsgrupp, juristgrupp, säkerhetsgrupp och arkitektgrupp. Detta har visat sig vara ett bra sätt att hålla sig a jour med utvecklingen inom eSam för en trängre krets.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Som framgår ovan bidrar Skatteverket aktivt i ett stort antal av eSams grupperingar och initiativ. Exempel på områden där Skatteverket aktivt bidragit lite extra är Mina meddelanden.

Under verksamhetsåret har förstudien bättre tillgång till personuppgifter 24/7 genomförts med Skatteverket som färdledande myndighet. Vissa konkreta aktiviteter har genomförts avseende förbättrat SLA, information etc. och Skatteverket planerar en utökad förstudie våren 2018 för att utreda möjligheter att eliminera kvarstående driftstörningar vid exempelvis tvingande uppdateringar.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Som nämnts ovan sker löpande avstämningar mellan Skatteverkets representanter i eSams grupperingar och initiativ. Vidare har vi inrättat ett samarbetsrum på intranätet där i princip allt material från eSam publiceras som nyhetsbrev, agendor och minnesanteckningar. Alla anställda på Skatteverket har läsbehörighet till samarbetsrummet.

Dessutom finns en sändlista upprättad och där särskilda aviseringar skickas som t.ex. nya och ändrade vägledningar, nya artiklar på eSamverka.se osv.

När det gäller att föra ut budskapet om eSam till större delen av organisationen finns det fortfarande mer att göra. Hittills har informationen skett på avrop, dvs. enheter och avdelningar har önskat information och då har så skett på t.ex. enhetsmöte och det har då både informerats om eSams syfte, organisation och dess produkter.

När det gäller vägledningarna utgör de numera en integrerad del av Skatteverkets verksamhetsutvecklingsprocess och användandet av dem är därför helt naturligt i Skatteverkets utvecklingsarbete.

Annan digitalisering

Under hösten 2016 beslutades Skatteverkets digitala agenda. I den beskrivs vilken förflyttning Skatteverket vill göra och Skatteverkets ambitionsnivå kring digitalisering fram till 2020. Skatteverket har sedan mars 2017 en ny inriktning där bland annat digitalisering och samverkan har framträdande roller. I samband med både agendan och inriktningen har ett flertal aktiviteter genomförts som seminarier, artiklar, bloggar och poddar på intranätet.

Under verksamhetsperioden har det inrättats ett innovationsteam på Skatteverket. Skälet till det är att för att lyckas med digitalisering är det viktigt med en bra balans mellan innovation och effektivitet i en organisation. Därför har Skatteverket lanserat ett innovationsteam. Fokus för innovationsteamet är att föreslå lösningar på våra kunders behov och problem samt ta fram prototyper som visar på möjliga utvecklingsvägar för Skatteverket i framtiden.

4.16 Skolverket

Skolverket blev medlem i eSam 2017. Vårt första delmål är att lära känna eSam och hitta de områden som Skolverket bör fokusera på för att på bästa sätt bidra till eSams gemensamma arbete. Hittills så har medlemskapet konkret framför allt inneburit att vi knutit nya kontakter med våra systemmyndigheter och SKL, samt fått tagit del av den omvärldsbevakning som är kopplad till eSam.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Skolverket medverkar ännu inte i några gemensamma utvecklingsinitiativ. Eventuellt kommer vi under 2017 att medverka i ett initiativ avseende fastighetsinformation tillsammans med Lantmäteriet, Naturvårdsverket och SKL. I vårt fall är vi intresserade av bättre lägeskoordinater för offentliga lokaler som exempelvis skolor.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Vi har kommit igång och deltar i styrgrupp, arbetsgrupp och referensgrupper inom eSam. Vi överväger fortfarande vilka personer som bör delta i olika grupper för att Skolverket ska kunna delta i eSam på bästa sätt.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Vi har ännu inte kommit så långt i vårt interna arbete. Att vi har gått med i eSam och vilka möjligheter det öppnar upp för Skolverket har kommunicerats internt. Vi har också börjar sprida information om aktiviteter till berörda internt. En bredare kommunikationsinsats och eventuellt också interaktion blir en fråga för 2018. Under andra halvan av 2017 kommer vi också påbörja ett arbete med att ta fram en långsiktig utvecklingsplan för Skolverket. Rimligen är det en aktivitet som bidrar till att en sådan plan ansluter till samverkan mellan myndigheter att genomföra under hösten 2017 alternativt början 2018.

4.17 Statens Servicecenter

Statens servicecenter kom i mars 2016 överens med styrgruppen för eSamverkansprogrammet eSam att delta först som adjungerande medlem och sedan som fullvärdig medlem från januari 2017.

Verksamhetsperioden för Statens servicecenter har präglats av att hitta formerna för deltagandet i samverkan.

För Statens servicecenter finns på grund av myndighetens uppdrag ett stort intresse och behov av samverkan i första hand kring nationella digitala tjänster, informationsutbyte, grunddata och öppna data.

Som medlem i programmet ser vi redan att vi har fått större möjlighet till gemensam tolkning av olika regelverk och att den gemensamma kompetensen och kontaktytorna har ökat genom samverkan inom ramen för eSam. Ett konkret exempel på resultat av detta är pågående samverkan med Arbetsförmedlingen kring anslutning av Statens servicecenter till Mina meddelanden.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Statens servicecenter har genom medverkan i den rättsliga referensgruppen deltagit i utvecklingen av Juridisk vägledning för införande av e-legitimering och e-underskrifter.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Vi har under perioden utsett representanter och deltagit i eSams olika forum:

- styrgruppen
- arbetsgruppen, med särskilt fokus på erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling
- rättslig referensgrupp

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Statens servicecenter är en relativt liten organisation där de som representerar myndigheten inom ramen för eSam har ledande roller internt, vilket gör det lätt att förankra eSams arbete i verksamheten. Myndigheten har dock ett fortsatt behov av att vidareutveckla de interna arbetssätten kring digitalisering i samverkan inom ramen för eSam.

4.18 Sveriges Kommuner och Landsting

Medlemskapet i e-sam ger ett nära samarbete som gör det lättare att hitta samverkansformer och underlättar att starta gemensamma initiativ. Kontaktnätet som eSam medför ger även effektivare kontaktvägar för övriga pågående projekt mellan myndigheter och SKL som drivs utanför eSams regi.

För SKLs medlemmar, alla Sveriges kommuner, landsting och regioner, innebär medlemskapet i eSam möjlighet att delta i gemensamma projekt, tillgång till vägledningar och annat stödmaterial som tas fram. Det ger även möjlighet att delta i seminarier och nätverk som skapar bättre kontaktytor med statliga myndigheter.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Förstudie Kontaktuppgifter för privatpersoner "Mina kontaktuppgifter" – Avslutad

SKL har under våren 2017 varit färdledare för förstudien Mina Kontaktuppgifter. Förstudien genomfördes av Inera AB i samverkan med ett antal myndigheter och avslutades 31 mars 2017.

Utlandsguiden - pågående

Malmö stad deltar med projektresurs i arbetet med Utlandsguiden.

Livshändelsen Ny i Sverige

SKL deltar i arbetet kring livshändelsen Ny i Sverige.

Säker digital kommunikation- pågående

SKL driver en etablering av projekt för säker digital kommunikation i samverkan med Inera AB, Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Försäkringskassan, Polisen och Domstolsverket.

SKL medverkar även i följande uppdrag:

- eSams skrivning om nästa steg för e-legitimationer - avslutad.
- Skapa förutsättningar för en effektiv informationshantering - pågående
- Utformning av bastjänster - pågående.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

SKL deltar i eSams arbete med representanter i styrgrupp, arbetsgrupp och expert- och referensgrupper kring arkitektur och juridik samt kommunikatörsgrupp. Vi deltar även i arbetsutskottet EKO kring erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.

SKL har även deltagit i arbetet med att upprätta och utveckla en gemensam översiktskarta. SKLs bidrag till översiktskartan är de nationella initiativ där SKL och/eller SKL-bolaget Inera koordinerar utveckling av lösningar eller tillhandahåller tjänster för kommuners, landstings och regioners räkning.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

SKL publicerar information från eSam på skl.se, via våra nyhetsbrev och via våra olika kanaler i sociala medier. Vägledningarna kommuniceras och sprids via skl.se.

Sundsvalls kommun har använt Vägledning för behovsdriven utveckling som bas för en lyckosam innovativ upphandling av en digital tjänst som ska ge stöd till personer som är intresserade av att flytta till kommunen.

SKLs gruppering Arkitektur för digital utveckling (ADU) har etablerat en löpande samverkan med eSams Arkitekturgrupp under 2017.

4.19 Tillväxtverket

Tillväxtverket arbetar för att öka konkurrenskraften i Sveriges företag. Bland annat genom att göra det enklare att starta och driva företag, och att öka graden av digitalisering i företagen. För att möta företagens behov av samordnade myndighetskontakter krävs hög grad av samverkan, gemensamma insatser och målsättningar och eSam är en viktig plattform för Tillväxtverket i det arbetet. Främst för att det är en arena för samverkan, möjlighet att dela kunskap och idéer och att skapa förutsättningar för gemensamma utvecklingsinitiativ.

eSam och arbetet med e-förvaltning är viktiga delar i Tillväxtverkets digitaliseringsstrategi. Tillväxtverket använder löpande eSams olika vägledningar och annat kunskapsstöd som exempelvis öppna forum.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Tillväxtverket deltar i arbetet med Livshändelsen Ny i Sverige, och bland annat vidareutvecklat information på *verksamt.se* för nyanlända som vill starta företag i Sverige.

Tillväxtverket deltar även i arbetet med livshändelsen Starta och driva företag, främst genom myndighetssamarbetet Starta och driva företag där utvecklingen av företagarsajten *verksamt.se* ingår. Tillväxtverket är även en av utvecklingsmyndigheterna inom regeringens satsning Digital först tillsammans med SKL och Bolagsverket genom samverkansprogrammet *Serverat*. Inom ramen för det utvecklas *verksamt.se* med fokus på digital infrastruktur i samverkan mellan stat och kommun för att förenkla i en bransch med många krångliga myndighetskontakter. Under perioden 2016--2017 vidareutvecklades *verksamt.se* med en guide för att etablera restaurang som är samordnad dels med ensad information på anslutna kommuner och dels med kommunala ensade

e-tjänster som företagaren kan få förifyllda med grundläggande uppgifter via Bolagsverkets bastjänst för grundläggande uppgifter. Till grund för det arbetet togs behovsanalyser fram angående hur förenklingsbehoven inom restaurangbranschen och besöksnäringen ser ut samt en behovsanalys för användningen av ombud. Ett konceptarbete för hur det digitala mötet mellan företagen och offentliga myndigheter och kommuner kan förenklas med utgångspunkt i företagets behov, och *verksam.se* som en del i det, har påbörjats. Mycket av det som har utvecklats går att återanvända och skala upp till fler områden.

Tillväxtverket har även deltagit i styrgruppen för *Mina meddelanden*, och bidragit aktivt med kommunikationsinsatser via *verksam.se* och andra kanaler för att öka kännedom och användning av tjänsten.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Tillväxtverket har deltagit löpande i eSams arbete i styrgrupp, arbetsgrupper och i referensgrupperna för juridik, arkitektur och kommunikation. Tillväxtverket har även bidragit extra till eSams arbete med projektledning av expertgrupp Säkerhet.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

En större presentation av eSams arbetet genomfördes på Tillväxtverket under våren 2016. Efter det har information om vägledningar, forum och annat arbete kommunicerats efter behov. Vägledningarna och principerna om digital samverkan har även arbetats in i Tillväxtverkets IT-strategi. Utöver det har en utbildningsserie om digitalisering har genomförts med ett antal seminarier, för att generellt höja kompetensen om digitalisering inom Tillväxtverket.

4.20 Transportstyrelsen

Transportstyrelsen bidrar i eSams gemensamma arbete med representanter i styrgrupp, arbetsgrupp, expert- och referensgrupper kring arkitektur, juridik samt kommunikatörsgrupp.

Medlemskapet i eSam ger oss möjlighet att lättare hitta samverkansformer och starta gemensamma initiativ.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

SSBTEK (pågående)

Hösten 2016 påbörjades ett samarbete med SKL gällande att ansluta Transportstyrelsen till den sammansatta bastjänsten SSBTEK. I första hand har vi diskuterat informationen gällande fordonsinnehav och därefter finns både historisk fordonsdata och behörighet på listan över framtida informationsbehov för handläggarna av ekonomiskt bistånd. Arbetet fortgår och vi har nu arbetat fram de juridiska detaljerna och kommer gå vidare till tekniska delarna. Planen är att ansluta under våren 2018 med den första informationskällan, fordonsinnehav. Handläggarna planeras att ansluta via direktåtkomst genom SSBTEK.

Vi kommer vara representerade i styrgruppen för SSBTEK.

SSBTGU (planerad)

Bolagsverket besökte oss under våren 2016 för att informera om den sammansatta bastjänsten SSBTGU där planen är att Transportstyrelsen ska ansluta både som konsument och producent. Transportstyrelsen planerar anslutningen till SSBTGU.

Förstudie Mina kontaktuppgifter (avslutad)

Transportstyrelsen har medverkat i förstudien *Mina Kontaktuppgifter* där SKL varit färdledare. Förstudien genomfördes av Inera AB i samverkan med ett antal myndigheter och avslutades 31 mars 2017.

Skapa förutsättningar för en effektiv informationshantering (pågående)

Transportstyrelsen medverkar i arbetet och är utsedd till färdledare för grunddataområdet fordon.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Juridik

Under eSams paraply finns nätverket för EU:s dataskyddsförordning. Inom det nätverket har bildats dels olika arbetsutskott, dels ett mindre informellt nätverk med deltagaren som vill ta upp och få draghjälp av varandra i praktiska frågor kring införandet av dataskyddsförordningen i verksamheten. Transportstyrelsen har haft en representant som under 2016 deltagit i eSams nätverk och även i det mindre nätverket för praktiska frågor som bildades i början av 2017.

Behovsdriven utveckling

Transportstyrelsen har varit med och tagit fram den nya versionen av vägledningen för Behovsdriven utveckling 2.0.

Vi har även deltagit på eSams öppna forum med inriktning på livshändelse driven utveckling och kundinsikter.

Arkitektur

Varit med i referensgruppen för arkitektur samt varit med i arbetet med att uppdatera översiktskartan.

Kartläggning av behov av information från andra myndigheter.

Transportstyrelsen har bidragit med information för att göra en övergripande kartläggning gällande vilken information som manuellt inhämtas från andra myndigheter vid handläggning.

Konkursinformation

Transportstyrelsen har bidragit till insamling av behov gällande konkursinformation som efterfrågades av Kronofogdemyndigheten.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Information om eSam samt de vägledningar och det digitaliseringsarbete som bedrivs har presenterats vid flera tillfällen för de olika avdelningarna inom Transportstyrelsen i samband med övergripande digitaliseringsarbete.

Transportstyrelsen har arbetat fram en intern översiktskarta som utgår från den övergripande nationella översiktskartan som tagits fram inom eSam.

Transportstyrelsen har arbetat med att förnya vår digitala agenda med principer för digitalisering som bland annat stödjer eSams effektmål.

Vi planerar att sätta samman en intern grupp för att sprida den information och det arbete som utförs inom ramen för eSam. I samband med uppstart av gruppen finns tankar att hålla en eSamdag på Transportstyrelsen.

4.21 Tullverket

Tullverket deltar i eSam stora arbetsgrupp och utskottet verksamhetsplanering. Arbetet innebär att Tullverket kan följa arbetet med den digitala samverkan som sker i eSam. Tullverket deltar även i referensgrupp Arkitektur och referensgrupp Juridik. Dessutom deltar Tullverket i nätverket kring Dataskyddsförordningen. Via referensgrupperna ger vi input och bidrar till ökad kvalitet samt får information om pågående arbete.

Informationen från eSam, inklusive vägledningarna, finns tillgängliga från Tullverkets intranät genom ramverket för digitala kanaler och tjänster. Ramverket används för att samla viktig information gällande digitalisering i utvecklingen av verksamheten.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Tullverket medverkar inte i några eSam initiativ men har startat digital samverkan med Bolagsverket avseende tillgången till information om företag.

Den nya tullagstiftningen som trädde i kraft 1 maj 2016 syftar till att göra hela tullhanteringen digital och implementationen pågår i samråd med EU-medlemsländerna och andra intressenter.

Ett exempel på digital samverkan utanför eSam är MSW Reportal ”The Swedish Maritime Single Window” som är en portal för inrapportering av myndighetsinformation kopplad till fartygsanlöp. Portalen, som förvaltas av Sjöfartsverket, är ett samarbete mellan Kustbevakningen, Tullverket, Sjöfartsverket och Transportstyrelsen.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Tullverket har deltagit i utskottet som arbetat med att ta fram översiktskartan 2.0 respektive utskottet för att se över antalet medlemmar i eSam och hur vi kan hantera en eventuell utökning.

Just nu har Tullverket begränsat deltagande i eSam grupperna till den stora arbetsgruppen och utskottet verksamhetsplanering för att bidra till ökad digital samverkan.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Tullverket samlar information om eSams vägledningar i ramverket för digitala kanaler och tjänster tillsammans med styrande dokument och interna vägledningar gällande den behovsdrivna utvecklingen mot en mer digitaliserad myndighet.

Vägledningarna behovsdriven utveckling respektive kanalstrategin har hjälpt Tullverket med strategiska beslut som i sin tur har resulterat i styrande dokument avseende detta som ett stöd i digitaliseringen av myndigheten.

Vägledningarna används aktivt i projekt och uppdrag och underlättar utvecklingsarbetet. Ett exempel är utformningen av anmälantjänsterna för privatpersoner där vägledningen juridisk vägledning för verksamhetsutveckling inom e-förvaltning 2.0 och vägledningen om eget utrymme hjälpte projektet att leverera rätt resultat.

Ramverket för digitala kanaler och tjänster kompletteras fortlöpande och förvaltas fortlöpande för att på bästa sätt stödja utvecklingen av verksamheten. Just nu pågår ett begreppsmodelleringsarbete avseende e-legitimation och e-underskrift vilket är ett viktigt område i digitaliseringen av Tullverkets verksamhet. Resultatet av det arbetet kommer att förankras framöver och då blir den juridiska vägledningen för införande av e-legitimation och e-underskrifter viktig för att förklara både juridiken och tekniken för området.